

NUORTEN ÄÄNI -TOIMITUS

ETUSIVU UUSIKSI -HARJOITUS

Harjoituksen tavoitteet:

- nuori tutustuu toimittajan työn perusteisiin
- nuori oppii hahmottamaan, mikä on uutinen ja miten se syntyy
- nuori oppii ryhmätyötaitoja

Harjoituksen kesto:

- 75–90 min
 - tehtävän esittely: 10–15 min
 - harjoituksen teko: 40–60 min
 - tehtävän purku (Kaikki ryhmät esittelevät omat etusivunsa. Jos on aikaa, voidaan myös keskustella ryhmien keksimistä uutisista): 10–15 min

Tarvikkeet:

- A3-kokoisia kartonkeja
- erivärisiä kyniä
- erivärisiä A4-papereita
- sakset
- liimaa
- muistiinpanovälineitä

Esivalmistelut:

- mieti uutisaiheet ja niihin sopivat haastateltavat
- mikäli uutisaiheet tai haastateltavat eivät ole oppilaille entuudestaan kovin tuttuja, kannattaa niistä kirjoittaa lyhyet esittelyt tai tietopaketit, jotka jaetaan oppilaille
- tulosta oppilaille harjoituksen säännöt, jotka olet täydentänyt uutisaiheilla ja haastateltavien tiedoilla
- sovi haastateltavien kanssa miten tai mistä heidät tavoittaa harjoituksen aikana
- varsinkin nuorempien oppilaiden kanssa kannattaa käydä läpi uutisetusivun rakennetta ja erilaisia etusivun elementtejä:
 - lehden nimi, päivämäärä
 - otsikko, alaotsikko, kuva, grafiikka
 - uutinen, kolumni, mielipidekirjoitus

Etusivu uusiksi -harjoituksesta löytyy myös [ohjevideo](http://nuortenaani.blogspot.fi): nuortenaani.blogspot.fi -> Työmenetelmiä

Säännöt

- Etusivu toteutetaan kartongille. Jutut kannattaa kirjoittaa ja piirtää ensin eri paperille ja sitten liimata kartongille.
- Uutiset sivu voi koostua tekstistä, graafisista elementeistä ja vähintään yhdestä kuvasta. **Etusivulla ei yleensä ole kokonaisia juttuja, vaan otsikoita ja lyhyitä tiivistelmiä.** Varsinaiset jutut ovat lehden sisäsivuilla. Kiinnostavin juttu on yleensä nostettu pääuutiseksi.
- Sisällön pitää koostua toimituksen itse hankkimista uutisista ja uutisotsikoista. Uutisten pitää perustua oikeisiin tietolähteisiin. Mielikuvitusta saa käyttää, mutta perättömiä uutisia ei saa julkaista! Mahdolliset kuvat piirretään.
- **Toimituksen valitsema lehden nimi näkyy etusivulla.**
- Aikaa tehtävän tekemiseen on **60 minuuttia**.
- Jakaudutaan 4–6 hengen ryhmiin. Ryhmät nimeävät keskuudestaan päätoimittajan, joka huolehtii, että ryhmän jäsenet tietävät tehtävänsä ja pysyvät aikataulussa. Lisäksi ryhmä valitsee taittajan, joka huolehtii lehden ulkoasun valmistumisesta ja kuvittajan, joka vastaa uutiskuvista. Muut ovat toimittajia.

A) Etusivulla pitää olla uutisia *ainakin* seuraavista ajankohtaisista teemoista:

Nämä kannattaa valita ajankohtaisen keskustelun ja luokan kiinnostuksen mukaan. Yksi teema voi olla laajasti yhteiskunnallinen, yksi nuorten arkeen liittyvä ja yksi kouluun liittyvä. Teemat kannattaa pitää aika vapaina, jotta nuorille jää vapaat kädet kehittää niiden pohjalta omia uutisiaan. Mahdollisia teemoja yläkoululaisille voi olla esimerkiksi:

1. Maahanmuutto
2. Nuorten harrastusmahdollisuudet
3. Kouluruoka

B) Osa uutisista pitää hankkia/toteuttaa *ainakin* seuraavilla tavoilla:

1. Yksi uutinen hankitaan haastatteleamalla puhelimitse henkilöä XX. Henkilö on tavoitettavissa XX-XX ja hänen numeronsa on XXX-XXXXXXX. *Tähän kannattaa valita henkilö, jolla oikeasti on päätäntävaltaa tai tietämystä asioista. Opettajan pitää sopia haastateltavan kanssa etukäteen, että tämä on tavoitettavissa silloin, kun harjoitusta tehdään. Haastateltavasta tai tämän toimenkuvasta kannattaa kirjoittaa lyhyt esittely, jonka opettaja jakaa ryhmille. Esittelyssä pitää olla myös haastateltavan puhelinnumero. On hienoa, että nuoret pääsevät haastattelemaan puhelimesta heille entuudestaan tuntematonta henkilöä, joka vielä suhtautuu haastatteluun positiivisesti!*
2. Jossain uutisessa pitää olla haastateltu koulun rehtoria/keittäjää/opoa/koulukuraattoria. *Haastattelusta kannattaa sopia rehtorin/keittäjän/opon/koulukuraattorin kanssa erikseen ja oppilaiden ohjeisiin kirjoittaa, mistä tämä löytyy (koulun ruokala, kanslia jne.)*
3. Gallup, jossa haastatellaan vähintään viittä ihmistä (muita kuin oman koulun oppilaita). Kysymykset keksitään itse. Gallup voi täydentää yllä olevia uutisaiheita. *Jos harjoitus tehdään tuplatunnilla, kannattaa oppilaita kehottaa tekemään galleria-haastattelut välitunnilla, kun muita oppilaita on käytävillä. Jos välituntia ei osu sopivasti, kannattaa joidenkin opettajien kanssa sopia, että oppilaat saavat tulla heidän luokkiinsa tekemään haastatteluja.*

C) Mitä erityistä teidän koulussanne on kaupungin muihin kouluihin verrattuna? Erityinen asia voi olla hyvä tai huono. Miettikää, minkälaisia havaintoja olette tehneet koulussa. Onko jokin asia tuntunut erityisen hyvältä, huonolta tai vain kummalliselta. Perustelkaa.

Eri teemoja ja tietolähteitä voi yhdistellä vapaasti. Myös muita aiheita ja tiedonhankintatapoja saa käyttää. Etusivulla voi lisäksi olla mahdollisimman paljon muita uutisia eri toteutustavoilla eri aiheista!